Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0326

Az EU és Szaúd-Arábia közötti kapcsolatok

Az Európai Parlament 2025. december 16-i állásfoglalása az EU és Szaúd-Arábia közötti kapcsolatokról (2025/2082(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 205–222. cikkére,

– tekintettel a Szaúd-Arábiáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Dzsamál Hasogdzsi újságírónak az isztambuli szaúdi konzulátuson történt meggyilkolásáról szóló, 2018. október 25-i állásfoglalására[1], a jemeni humanitárius és politikai helyzetről szóló, 2021. február 11-i állásfoglalására[2], valamint a szaúd-arábiai halálbüntetésről, különösen Musztafa Hásim ed-Darvís és Abdelláh el-Hovajti ügyéről szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Stratégiai partnerség az Öböl menti országokkal” című, 2022. május 18-i közös közleményére (JOIN(2022)0013), valamint az erről szóló, 2022. június 20-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az Öböl-menti Együttműködési Tanács (ÖET) országaival, azaz a Bahreini Királysággal, az Egyesült Arab Emírségekkel, a Katari Állammal, a Kuvaiti Állammal, az Ománi Szultánsággal és a Szaúd-arábiai Királysággal kötendő egyedi stratégiai partnerségi megállapodásokról szóló tárgyalások megkezdésére vonatkozó tanácsi megbízásra,

– tekintettel a 2024. október 16-i első EU–ÖET csúcstalálkozó együttes nyilatkozatára,

– tekintettel az ÖET és az EU közötti 29. vegyes tanácsi és miniszteri találkozó 2025. október 6-i együttes nyilatkozatára,

---

1 HL C 345., 2020.10.16., 67. o.
2 HL C 465., 2021.11.17., 126. o.
3 HL C 99., 2022.3.1., 185. o.

– tekintettel az Öböl-menti Együttműködési Tanács országaival kötendő regionális szabadkereskedelmi megállapodásra, valamint a Bahreini Királysággal, az Egyesült Arab Emírségekkel, a Katari Államal, a Kuvaiti Államal, az Ománi Szultánsággal és a Szaúd-arábiai Királysággal kötendő kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodásokra vonatkozó új tárgyalási irányelvekről szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlásra (COM(2025)0194),

– tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat és a Szaúd-arábiai Királyság külügyminisztériuma közötti, 2021. október 3-án aláírt együttműködési megállapodásra,

– tekintettel az EU–Szaúd-arábiai Királyság emberi jogi párbeszéd 2024. december 20-án, Rijádban megrendezett negyedik fordulójára,

– tekintettel az EU 2020 decemberében létrehozott globális emberi jogi szankciórendszerére,

– tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló, 2004-ben elfogadott és 2008-ban felülvizsgált európai uniós iránymutatásokra,

– tekintettel az ENSZ földrajzi nevekkel foglalkozó szakértői csoportjának a Szaúd-arábiai Királyságról szóló, 2025. április 8-i jelentésére (2025/169/CRP.169),

– tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0230/2025),

A. mivel Szaúd-Arábia az EU kulcsfontosságú kétoldalú és regionális partnere; mivel fontos elmélyíteni ezt az együttműködést egy olyan stratégiai partnerség felé, amelynek célja a kétoldalú kapcsolatok megerősítése és az együttműködés előmozdítása a különböző ágazatokban, beleértve a védelmet, a kultúrát és az innovációt, mindenekelőtt azonban az energiaügyet;

B. mivel Szaúd-Arábia globálisan az EU 17. legnagyobb kereskedelmi partnere, és az EU Szaúd-Arábia legnagyobb külföldi befektetője;

C. mivel az elmúlt évtizedben Szaúd-Arábia és Kína elmélyítette kapcsolatait Szaúd-Arábia „Vízió 2030” projektje keretében, és Szaúd-Arábia a kínai „Egy övezet, egy út” kezdeményezés beruházásainak legnagyobb kedvezményezettjévé vált, beleértve a stratégiai infrastruktúrába, például a kikötőkbe és a digitális hálózatokba történő beruházásokat is; mivel 2019 óta Kína a szaúdi nyersolaj fő felvásárlója; mivel Szaúd-Arábia és Kína fokozta az együttműködést a külpolitika, a biztonság, az energia, a

kereskedelem és a technológia területén azáltal, hogy 2016-ban magas szintű vegyes bizottságot és albizottságokat hoztak létre;

D. mivel Szaúd-Arábia megerősíti kapcsolatait Indiával, különösen az India–Közel-Kelet–Európa gazdasági folyosó (IMEC) elnevezésű projektje révén, amelynek célja az Ázsia és Európa közötti összeköttetések javítása az Arab-félszigeten keresztül;

E. mivel Szaúd-Arábia tovább erősíti megbízható regionális közvetítői és kulcsfontosságú globális szereplői státuszát, és alapvető fontosságú, hogy ezt az emberi jogok és a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartása és előmozdítása mellett tegye;

F. mivel a Nemzetközi Bíróság (NB) előtt folyamatban van egy 2023. december 29-én Dél-Afrika által indított ügy a Gázai övezetben elkövetett népirtás bűntettének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló egyezmény alkalmazásáról (Dél-Afrika kontra Izrael),

G. mivel Szaúd-Arábia fokozza az EU-val az emberi jogokról folytatott párbeszédet és együttműködést;

H. mivel az emberi jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartásának előmozdítása a külpolitikában – beleértve a kereskedelmet is – az EU szerződéses kötelezettsége, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés 3. és 21. cikke rögzít;

I. mivel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésével foglalkozó ENSZ-bizottság a Szaúd-Arábiáról szóló, 2024. októberi megállapításaiban aggodalmát fejezte ki a megszilárdult diszkriminatív gyakorlatok, a női aktivisták zaklatása, valamint a büntető intézkedések – többek között a halálbüntetés alkalmazásának – szélesebb körű hatása miatt;

J. mivel a 2026-ban Rijádban megrendezendő következő EU–ÖET csúcstalálkozó kulcsfontosságú lesz az EU és Szaúd-Arábia közötti kapcsolatok hatókörének további bővítéséhez és a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kulcsfontosságú kérdésekben folytatott együttműködés fokozásához;

Az EU és Szaúd-Arábia közötti kétoldalú kapcsolatok

1. kiemeli az EU és az ÖET mint a kibővített földközi-tengeri térség két vezető szereplője közötti pozitív együttműködést a 2024-es első EU-ÖET csúcstalálkozón; megerősíti, hogy az EU célja az Öböl-menti Együttműködési Tanács egyes országaival fenntartott kétoldalú kapcsolatok megerősítése olyan stratégiai partnerségi megállapodások révén, amelyek orvosolnák az EU és Szaúd-Arábia közötti kétoldalú kapcsolatok jogilag kötelező erejű keretének jelenlegi hiányát, felszabadítva a mélyebb és szélesebb körű együttműködés lehetőségét olyan területeken, mint a kül- és biztonságpolitika, az igazságszolgáltatás és a bűnüldözés, a

kereskedelem, az energia- és klímaügy, a digitális transzformáció, a környezet, a kutatás és innováció, a mesterséges intelligencia, a konnektivitás, a digitális kormányzás, az oktatás, a kultúra, az ifjúság és az emberek közötti kapcsolatok;

2. üdvözli a Szaúd-Arábia és az EU közötti harmonizációt és együttműködést a kül- és biztonságpolitika területén;

3. hangsúlyozza az EU és Szaúd-Arábia közötti további gazdasági együttműködés lehetőségét a fenntartható energia, a kritikus fontosságú nyersanyagok, az információtechnológia és a vállalkozói készség területén, megjegyezve, hogy az EU és Szaúd-Arábia közötti gazdasági együttműködés a kétoldalú kapcsolatok sarokköve; felszólít az EU és Szaúd-Arábia közötti együttműködés fokozására ezeken a területeken; támogatja, hogy Szaúd-Arábia tartsa be a kellő gondosságra vonatkozó uniós jogszabályokat, amikor Szaúd-Arábia Közberuházási Alapjának tulajdonában lévő vagy ahhoz kapcsolódó vállalatokat érintő gazdasági vagy üzleti ügyletekben vesz részt;

4. hangsúlyozza, hogy az EU és Szaúd-Arábia közötti energiaügyi és kereskedelmi együttműködés elmélyítésének a megbízható energiaellátási források rövid távú diverzifikálása révén fokoznia kell az EU stratégiai autonómiáját; hangsúlyozza, hogy bár Szaúd-Arábia továbbra is a fosszilisenergia-piacok kulcsfontosságú globális szereplője, a diverzifikáció és a fenntarthatóság pályáján is elindult, és beruházásokat hajtott végre a megújuló energiába, különösen a nagyszabású nap- és hidrogénprojektekbe; megjegyzi, hogy Szaúd-Arábia jelenleg a világ 10 legnagyobb energiatárolási piaca közé tartozik, és tovább erősíti vezető szerepét a megújuló energia terén; kiemeli, hogy Szaúd-Arábia hatalmas napenergia-potenciáljának kiaknázása az EU fejlett megújulóenergia-technológiáival együtt közös kezdeményezéseket tehet lehetővé a zöld hidrogén, a fenntartható üzemanyagok és az új generációs energetikai infrastruktúra terén;

5. megerősíti, hogy az EU elkötelezett amellett, hogy támogassa Szaúd-Arábia társadalmi-gazdasági diverzifikációra és reformokra irányuló törekvéseit, beleértve a fenntartható fejlődés előmozdítását is;

6. megerősíti, hogy az EU továbbra is elkötelezett amellett, hogy biztonságos és kölcsönösen előnyös vízummentes utazási megállapodást mozdítson elő a többi öt ÖET-országgal az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében, amit az új uniós vízumstratégia keretében lehetne értékelni; megjegyzi, hogy a szaúd-arábiai turisták jelentős gazdasági jelentőséggel bírnak az Európai Unió tagállamai számára, különösen az olyan kulcsfontosságú ágazatok támogatása tekintetében, mint a vendéglátás, a kiskereskedelem és a kulturális ágazatok; hangsúlyozza, hogy a szaúdi állampolgárok nem jelentenek

irreguláris migrációs nyomást[4], és ezért felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a lépcsőzetes rendszer engedélyezését követően fontolják meg a schengeni vízummentesség bevezetését a turizmus megkönnyítése, az emberek közötti kapcsolatok fokozása, valamint az EU és Szaúd-Arábia közötti gazdasági és kulturális kapcsolatok további megerősítése érdekében;

7. felhívja az EU-t, hogy továbbra is segítse elő a szabályozási együttműködést, amely segíteni fogja Szaúd-Arábia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy szabályokat és eljárásokat állapítson meg a sikeres energiadiverzifikáció és társadalmi-gazdasági reform érdekében; ösztönzi az EU és Szaúd-Arábia oktatási és kutatási szervezetei közötti szorosabb partnerségeket, többek között olyan programokon keresztül, mint az Erasmus Mundus és a Horizont Európa; hangsúlyozza, hogy meg kell teremteni a hallgatói mobilitás növeléséhez szükséges feltételeket; kiemeli, hogy a fiataloknak biztosított cserelehetőségek bővítése jelentősen hozzá fog járulni az EU, Szaúd-Arábia és az Öböl-menti térség egésze közötti kapcsolatok megszilárdításához;

Szaúd-Arábia külpolitikai prioritásai és lehetőségek az EU számára

8. hangsúlyozza Szaúd-Arábia diplomáciai szereplőként betöltött növekvő jelentőségét, továbbá a regionális és globális stabilitáshoz való jelentős hozzájárulását, különösen Izrael gázai katonai műveleteivel, valamint a közelmúltbeli szíriai, libanoni, jemeni, vörös-tengeri és szudáni fejleményekkel összefüggésben;

9. szorosabb kül- és biztonságpolitikai együttműködésre szólít fel a regionális eszkalációk fényében; kiemeli, hogy mind az Öböl-menti térséggel való stratégiai partnerségről szóló közös közlemény, mind a jövőbeli stratégiai partnerségi megállapodás szorosabb politikai és biztonsági együttműködésre szólít fel; hangsúlyozza, hogy ennek az együttműködésnek a nemzetközi jog – többek között az emberi jogok, a nemzetközi humanitárius jog és az ENSZ Alapokmánya – tiszteletben tartása iránti, közös elkötelezettségen kell alapulnia; támogatja a Tanács 2025. júliusi határozatát, amely felhatalmazza a Bizottságot és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy tárgyalásokat kezdjenek a Szaúd-arábiai Királysággal egy stratégiai partnerségi megállapodás létrehozásáról; elismeri, hogy ez a kezdeményezés kulcsfontosságú lehetőséget kínál arra, hogy előmozdítsák az EZ stratégiai érdekeit, támogassák a regionális stabilitást, valamint fokozzák az energia és a biztonság területén folytatott együttműködést; kéri mindkét fél határozott és aktív

[4] A Bizottság végrehajtási határozata (2024. április 22.) a többszöri beutazásra jogosító vízumok Szaúd-Arábiában tartózkodó és rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot Szaúd-Arábiában kérelmező szaúdi állampolgárok számára történő kiadására vonatkozó kiigazított szabályok megállapításáról és a C(2022)8007 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről (C(2024)2689).

szerepvállalását a tárgyalási folyamat során annak gyors és időben történő lezárása érdekében; hangsúlyozza, hogy az EU Szaúd-Arábiával folytatott megerősített együttműködésének a békére és stabilitásra vonatkozó közös kötelezettségvállalások megerősítését és a szabályokon alapuló multilaterális rendszer védelmét is szolgálnia kell;

10. kiemeli Szaúd-Arábia fontos diplomáciai szerepét, különösen a jemeni enyhülés támogatásában, a Vörös-tengeren a tengeri védelem megerősítésében, az Ukrajnáról szóló tárgyalások megrendezésében és a Szudánról folytatott párbeszéd elősegítésében, ezáltal konstruktívan hozzájárulva a regionális és nemzetközi stabilitáshoz;

11. felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy folytassa az EU és Szaúd-Arábia közötti együttműködést a terrorizmus elleni küzdelem és a radikalizálódás megelőzése terén; ezt az együttműködést a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban kell végezni; hangsúlyozza az EU és Szaúd-Arábia közötti széles körű összhang fontosságát ezeken a területeken;

12. elismeri Szaúd-Arábia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy ösztönözze Izrael gázai katonai műveleteinek dezeszkalációját; emlékeztet a „Gáza az összeomlás szélén: uniós fellépés az éhezés elleni küzdelem, a túszok sürgős szabadon bocsátása és a kétállami megoldás felé történő továbblépés érdekében” című, 2025. szeptember 11-i állásfoglalásában[5] kifejtett álláspontjára, és üdvözli a palesztin kérdés békés rendezéséről és a kétállami megoldás végrehajtásáról szóló, 2025. július 29-i New York-i nyilatkozatot, valamint annak az ENSZ Közgyűlése általi, 2025. szeptember 12-i jóváhagyását;

13. elismeri Szaúd-Arábia és egyes más arab államok által a 2020. évi Ábrahám-megállapodások keretében az Izraellel fennálló diplomáciai kapcsolatok normalizálása érdekében tett erőfeszítéseket; felhívja az EU-t, hogy a regionális stabilitás előmozdítása érdekében támogassa az arab-izraeli kapcsolatok jobb jövőjének széles körű regionális és nemzetközi támogatását célzó kezdeményezéseket az elfogadott kétállami megoldás uniós keretén belül;

14. elismeréssel nyilatkozik Szaúd-Arábia Szíriával való – többek között regionális konzultációk, valamint szélesebb körű stabilizációs és újjáépítési erőfeszítések révén megvalósuló – jelentős diplomáciai és pénzügyi kapcsolatfelvételéről; felszólítja Szaúd-Arábiát és régióbeli partnereit, hogy támogassák az átmeneti szíriai kormányt egy tartós és inkluzív politikai és biztonsági architektúra kialakításában; hangsúlyozza Szíria szuverenitása és területi integritása megőrzésének, valamint a szíriai kisebbségek részvételének és védelmének fontosságát; fokozott együttműködésre szólít fel az EU

---

5 Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0199.

és Szaúd-Arábia között a békés és az inkluzív szíriai átmenet érdekében, valamint a keresztények és valamennyi szíriai közösség védelme érdekében, garantálva számukra a biztonságot, a vallásszabadságot és kulturális örökségük védelmét;

15. megerősíti, hogy az EU támogatja Libanon politikai és társadalmi-gazdasági újjáépítését, és kiemeli az EU és Szaúd-Arábia közötti együttműködés fontosságát az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1701 (2006) sz. határozatának végrehajtása terén, támogatva a libanoni fegyveres erőket; üdvözli a libanoni kormány erőfeszítéseit, és felszólít a Hezbollah leszerelésére; ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a régió valamennyi országa tiszteletben tartsa Libanon szuverenitását és területi integritását, ugyanakkor felszólítja az összes felet, hogy védjék meg az ENSZ Ideiglenes Libanoni Erőinek (UNIFIL) békefenntartóit;

16. elismeri Szaúd-Arábia konstruktív szerepét a jelenlegi regionális feszültségek, a Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emírségek közötti fokozott együttműködés, valamint az Iránnal való fokozatos diplomáciai normalizálódás közepette; kiemeli az EU és Szaúd-Arábia közötti összhangot Irán helyettesítő erőinek megfékezése és Irán nukleáris programja továbbfejlesztésének leállítása terén;

17. kiemeli, hogy az EU és Szaúd-Arábia közös prioritása a tartós béke megteremtése Jemenben, és elismerését fejezi ki Szaúd-Arábia folyamatos elkötelezettségéért a Jemenben megvalósítandó inkluzív politikai megoldás mellett; felhívja Szaúd-Arábiát, hogy támogassa a nemzetközi humanitárius jog 2015 és 2022 közötti jemeni megsértésével kapcsolatos független nemzetközi vizsgálati mechanizmust; ösztönzi a Jemennek nyújtott uniós és szaúd-arábiai humanitárius segélyek növelését, valamint a két fél közös erőfeszítéseit a segélyszervezetek munkatársainak megcélzása elleni fellépés érdekében;

18. üdvözli az ENSZ közvetítésével 2025 januárjában Rijádban tartott, a jemeni inkluzív béke ütemtervének létrehozásáról szóló tárgyalásokat, amelyek előrelépést eredményeztek a húszik leszerelési ütemterve terén; megjegyzi, hogy mindez továbbra is a szaúd-arábiai gazdasági támogatástól függ;

19. hangsúlyozza az EU szilárd elkötelezettségét a Vörös-tengeren a tengeri útvonalak és a nemzetközi hajózási jogok védelmének biztosítása mellett; kiemeli Szaúd-Arábia tengeri védelem iránti elkötelezettségét, és szorosabb politikai és hírszerzési együttműködésre szólít fel az EU Aspides haditengerészeti műveletével és tágabb értelemben az uniós tagállamokkal;

20. üdvözli Szaúd-Arábia részvételét az ukrajnai háborús tűzszüneti tárgyalások helyszínének biztosításában; sürgeti Szaúd-Arábiát, hogy szorosabban működjön együtt partnereivel az Oroszországi

Föderációval szembeni szankciók támogatása terén, és hozzon intézkedéseket az orosz árnyékflotta tevékenységének megszüntetése érdekében;

21. tudomásul veszi Szaúd-Arábiának az Egyesült Államokban történő beruházásokra szánt 600 milliárd USD összegű kötelezettségvállalását, beleértve egy védelmi megállapodást és a kialakulóban lévő technológiákkal kapcsolatos stratégiai együttműködést;

22. elismeri Szaúd-Arábia szerepét a többoldalú együttműködés előmozdításában, többek között növekvő szerepvállalásán keresztül Afrikában –különösen a Száhel-övezetben – és Ázsiában; felszólít az EU és Szaúd-Arábia közötti szorosabb együttműködésre az energiaügyi együttműködés, a régiók közötti infrastruktúra-fejlesztés, a kapacitásépítés, a humántőke-fejlesztés, a pénzügyi eszközök és a beruházási mechanizmusok terén az afrikai kontinensen; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Szaúd-Arábia által vezetett projekteket integrálják az uniós keretekbe, többek között a Global Gateway kezdeményezésbe;

23. megjegyzi, hogy Szaúd-Arábiát hivatalosan felkérték, hogy csatlakozzon a BRICS-országok csoportjához; megjegyzi, hogy Szaúd-Arábia BRICS-országokkal való kapcsolatfelvétele a diverzifikált szövetségek irányába mutató tendenciát tükrözi; felhívja az EU-t, hogy konstruktívan működjön együtt Szaúd-Arábiával a többoldalú fórumokon a kölcsönös kereskedelmi és beruházási érdekek védelme érdekében;

24. tudomásul veszi a Szaúd-Arábia és Törökország közötti kétoldalú kapcsolatok megerősítését, különösen a biztonság és a védelem területén; kéri Szaúd-Arábiát, hogy e kapcsolatot kihasználva győzze meg Törökországot arról, hogy konstruktívan járuljon hozzá a közel-keleti békefolyamathoz azáltal, hogy terrorista szervezetként ismerje el a Hamászt, valamint szüntesse meg a politikai, gazdasági és logisztikai támogatást;

25. üdvözli Szaúd-Arábia következetes álláspontját a Muzulmán Testvériség terrorista szervezetnek való minősítésével kapcsolatban, és felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy kövessék ezt a példát, és minősítsék a Muzulmán Testvériséget terrorista szervezetnek;

Szaúd-Arábia társadalmi-gazdasági átalakulása és lehetőségek az EU számára

26. üdvözli Szaúd-Arábia 2030-ra vonatkozó ambiciózus terveit, amelyek érdemi társadalmi-gazdasági reformot vázolnak fel az ország és intézményei modernizálása, valamint a gazdaság diverzifikálása érdekében;

27. felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy alakítsa át energetikai környezetét, és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó jövőképébe foglalt tervek részeként mozduljon el a megújuló energia és a zöld hidrogén felé; felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy az ENSZ szakértői véleményével összhangban tartsa be a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásait; megjegyzi, hogy az EU készen áll arra, hogy együttműködjön szaúd-arábiai partnereivel a két régió környezetvédelmi céljait előmozdító projektekben; kiemeli a Szaúd-arábiai Királyság energetikai átállás iránti elkötelezettségét, emlékeztetve azon kötelezettségvállalására, hogy 2060-ra eléri a nettó zéró kibocsátást, és 2030-ra villamos energiájának 50%-át megújuló energiaforrásokból állítja elő; ezzel összefüggésben üdvözli Szaúd-Arábia kiemelt projektjét, amelynek célja, hogy 2030-ig évente négymillió tonna tiszta hidrogént állítson elő;

28. hangsúlyozza, hogy Szaúd-Arábia egyre fontosabb szereplő az ásványok ellátási láncaiban, és erőfeszítéseket tesz a nemzetközi bevált gyakorlatokhoz való igazodás érdekében; hangsúlyozza, hogy az EU és Szaúd-Arábia közötti együttműködés hatókörének e területen történő kiterjesztése kulcsfontosságú lesz az EU kockázatmentesítési stratégiájának további megszilárdításához, valamint nyersanyagellátásának diverzifikálására irányuló törekvéseihez;

29. elismeri, hogy Szaúd-Arábia előrelépést tett a magas ifjúsági munkanélküliségi ráta kezelésében, amely a 2006-os 35,1%-ról 2023-ra 16%-ra csökkent; javasolja, hogy Szaúd-Arábia továbbra is kezelje prioritásként ezt a kérdést;

30. üdvözli a szaúd-arábiai hatóságok azon megközelítését, hogy nagyobb toleranciát tanúsítanak, és eltávolodnak a korlátozó vallási politikáktól; tudomásul veszi a tolerancia és a fenntartható gazdasági növekedés közötti közvetlen kapcsolatot, hangsúlyozva, hogy a nyitottság és az inkluzivitás elősegíti az innováció, a beruházások és a társadalmi haladás feltételeit; elismerését fejezi ki a Szaúd-Arábiában végrehajtott pozitív tantervi reformokért, beleértve különösen a diszkriminatív vallási tartalmak eltávolítását, ugyanakkor ösztönzi a további előrelépést e tekintetben; ösztönzi Szaúd-Arábiát, hogy folytassa ezeket a reformokat;

31. kiemeli a Szaúd-Arábia által a nők munkaerőpiaci részvétele terén elért jelentős előrelépést, amely 36%-ra nőtt, valamint hogy a nők számára biztosították a járművezetéshez és a férfi gyám nélküli utazáshoz való jogot; hangsúlyozza, hogy a nők munkaerőpiaci részvétele Szaúd-Arábiában 2017 óta több mint kétszeresére nőtt; megjegyzi, hogy a szaúd-arábiai nők jelenleg a kis- és középvállalkozások 45%-át és az összes vállalkozás 17%-át birtokolják; úgy véli, hogy e fejlemények a 2018 óta bevezetett jogi reformok hatását tükrözik, ideértve a járművezetési tilalom

feloldását[6], a zaklatás elleni törvény elfogadását, valamint a házasságkötés alsó korhatárának 18 évre emelését és a nők önrendelkezésének megerősítését; kiemeli ezeket az eredményeket, és ösztönzi a nők jogainak és közéletben való részvételének további előmozdítását célzó reformok folytatását, mivel jelenleg a nők töltik be a közszolgálati – többek között a vezető diplomáciai – pozíciók 41%-át, a Súra Tanács tagságának 20%-át, és hogy megtörtén az első arab muszlim nő világűrbe való utazása; megjegyzi, hogy az előrehaladás ellenére továbbra is vannak kihívások, többek között a személyi állapotról szóló törvény, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőtlenség tekintetében a házasság, a válás, a gyermek feletti felügyelet, az öröklés és a tulajdonjogok terén;

32. megjegyzi, hogy Szaúd-Arábia egy sor ambiciózus infrastrukturális projektet indított annak előzményeként, hogy otthont ad a 2030-as EXPO-nak és a 2034. évi FIFA-világbajnokságnak; bízik abban, hogy a szaúd-arábiai kormány képes garantálni a munkavállalók szabad egyesüléshez való jogát, és hangsúlyozza, hogy továbbra is aggályok merülnek fel a munkavállalókkal való bánásmód és a munkavállalók jogai tekintetében, valamint a migránsoknak a szaúd-arábiai munkahelyi balesetekben való halálozási arányával kapcsolatban; elismeri a Szaúd-Arábia munkaügyi reformkezdeményezése keretében bevezetett reformokat, ugyanakkor felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy biztosítsa a „kafála” felügyeleti rendszer 2025-ös eltörlésének teljes körű végrehajtását, és garantálja a munkavállalók sztrájkhoz és kollektív tárgyalásokhoz való jogát; elvárja Szaúd-Arábiától, hogy ragadja meg a 2034-es FIFA-világbajnokság által kínált lehetőséget, és még az előtt folytassa a reformok végrehajtását; sürgeti Szaúd-Arábiát, hogy tartsa be a munkaerő-toborzással foglalkozó vállalatok átvilágítására és nyomon követésére vonatkozó uniós jogszabályokat, és biztosítsa, hogy azok a munkavállalók felvételével kapcsolatos valamennyi költségre és díjra kiterjednek, és vezessen be intézkedéseket a munkavállalóktól illegálisan beszedett munkaerő-felvételi díjak visszatérítésére;

33. elismeri az EU és Szaúd-Arábia közötti együttműködés által az EU-ÖET stratégiai partnerségen belül és az IMEC-re vonatkozó uniós Global Gateway kezdeményezésen keresztül kínált lehetőségeket és az általuk szolgált konvergáló érdekeket, ami várhatóan a villamosenergia-kábelekbe, a tenger alatti távközlésbe és az adatkábelekbe, valamint a zöld hidrogén csővezetékeibe történő beruházásokhoz vezet; felméri az EU multimodális közlekedési összeköttetések révén történő összekapcsolására való lehetőségeket; tudomásul veszi az Egyesült Államok részvételét; határozottan kéri, hogy az IMEC finanszírozási hiányát uniós, egyesült államokbeli és Öböl-menti beruházások, valamint a fenntartható infrastruktúrafejlesztés előmozdítása révén kezeljék; hangsúlyozza

---

6 Világgazdasági Fórum, „A szaúdi nők immár jogosultak a járművezetésre”, 2018. június 25.

az IMEC-nek mint a regionális összeköttetések, a gazdasági integráció és a geopolitikai együttműködés átalakító hatású mozgatórugójának a stratégiai fontosságát; megjegyzi, hogy lehetőség van a stratégiai digitális infrastruktúrával kapcsolatos együttműködés bővítésére, beleértve az Öböl-menti térséget és Európát összekötő diverzifikált és biztonságos adatútvonalakat is, azzal a közös célkitűzéssel, hogy fokozzák Európa digitális rezilienciáját, adatbiztonságát és Ázsiával és Afrikával való összeköttetését; elismeri a Szaúd-arábiai Királyságban működő Európai Kereskedelmi Kamara (ECCKSA) arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy a kellő gondosságra vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban előmozdítsa az európai vállalatok és Szaúd-Arábia közötti együttműködést a közlekedési és logisztikai infrastruktúra terén;

Emberi jogok

34. szorosabb együttműködésre szólít fel az EU és Szaúd-Arábia között az emberi jogok terén; üdvözli az EU és Szaúd-Arábia közötti emberi jogi párbeszédeket, amelyeket Szaúd-Arábia Emberi Jogi Bizottsága és az EU emberi jogi különleges képviselője vezet, közülük a negyedik emberi jogi párbeszédre 2024 decemberében Rijádban került sor; megjegyzi, hogy a megbeszélések számos emberi jogi kérdésre kiterjedtek, ideértve a nők jogait és a kiszolgáltatott csoportok jogait, a jogállamiságot, a tisztességes eljáráshoz való jogot, a halálbüntetést, a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadságát, az emberkereskedelmet, a gazdasági, szociális és kulturális jogokat, valamint az EU és a Szaúd-arábiai Királyság közötti kétoldalú együttműködést és tevékenységeket a többoldalú emberi jogi fórumokon; hangsúlyozza, hogy az emberi jogi párbeszédek kulcsfontosságú platformot biztosítanak a nemzetközi emberi jogokkal kapcsolatos nézőpontok cseréjéhez és a többoldalú együttműködés megerősítéséhez, valamint hangsúlyozza, hogy ennek és az EU által folytatott minden egyéb emberi jogi párbeszédnek konkrét, mérhető és meghatározott időben történő előrelépés biztosítására kell törekednie az emberi jogok terén, beleértve az emberi jogi reformokat, a visszaélésszerű politikák leállítását, a visszaélések elszámoltathatóságának biztosítását és az igazságtalanul bebörtönzött személyek szabadon bocsátását; felszólít egy olyan strukturált uniós nyomonkövetési mechanizmus létrehozására, amely egyértelmű referenciaértékeket és határidőket tartalmaz, beleértve az emberi jogi reformok terén való további előrelépés ösztönzését célzó nyomonkövetési intézkedéseket is; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy a kétoldalú partnerségi megállapodásról folytatott tárgyalások során kölcsönösen állapodjanak meg Szaúd-Arábiával az emberi jogi feltételekről, beleértve többek között az alapvető emberi jogi és munkajogi egyezmények Szaúd-Arábia általi ratifikálását, valamint az igazságtalanul bebörtönzött személyek szabadon bocsátását;

35. elismeri a Szaúd-Arábia által végrehajtott szociális reformokat, például a polgári ügyletekről szóló új törvényt, a nők társadalmi szerepvállalásának növelése terén elért eredményeket, a büntető törvénykönyv kidolgozására irányuló munkát, a migráns munkavállalók „kafála” rendszer révén fenntartott felügyeletének reformját és az új munkaügyi szabályok végrehajtását; megjegyzi azonban, hogy Szaúd-Arábia jogrendszere kihívásokkal néz szembe a kodifikált büntetőjog hiánya és a tágan meghatározott jogszabályokra való támaszkodása miatt annak biztosítása terén, hogy bizonyos jogokat ne lehessen bűncselekménnyé nyilvánítani;

36. elismeri, hogy a civil társadalom egyre nagyobb szerepet kap Szaúd-Arábiában, több mint 5 400 bejegyzett egyesülettel és szervezettel, és további intézkedésekre szólít fel e pozitív tendencia támogatása és fenntartása érdekében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyre gyakrabban tartóztatnak le aktivistákat, civil társadalmi aktivistákat, értelmiségieket és emberijog-védőket, akik a nemzetközi emberi jogi jogszabályokkal összhangban online és offline egyaránt gyakorolják a véleménynyilvánítás szabadságához való jogukat; ösztönzi Szaúd-Arábiát, hogy a nemzetközi normákkal összhangban vizsgálja felül a terrorizmus általa alkalmazott fogalommeghatározását; felszólít a jogaik békés gyakorlása miatt fogva tartott személyek, különösen a legfontosabb aktivisták, emberijog-védők, békés bírálók, tudósok és egyházi személyek azonnali szabadon bocsátására, és felszólít a szabadon bocsátott személyek utazási tilalmának feloldására; emlékeztet arra, hogy a Parlament 2015. évi Szaharov-díját Ráif Badavi szaúd-arábiai bloggernek ítélte oda; sürgeti Szaúd-Arábiát, hogy az emberi jogi szervezetek szélesebb köre számára tegye lehetővé az országba való bejutást és az ország meglátogatását;

37. tudomásul veszi Szaúd-Arábia 2034-es FIFA-világbajnokságra vonatkozó emberi jogi stratégiáját; megerősíti, hogy az EU kész támogatni Szaúd-Arábia folyamatban lévő emberi jogi reformjait, munkaügyi reformjait és jogi reformjait; megerősített együttműködésre szólít fel az ENSZ-szel és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel a migráns munkavállalók jogai terén, hogy a nemzetközi normákkal összhangban további átfogó és inkluzív munkaügyi reformokat hajtsanak végre, különösen a közelgő 2030-as világkiállítás és a 2034-es világbajnokságra tekintettel, annak biztosítása érdekében, hogy kivizsgáljanak minden olyan esetet, amelyben migráns munkavállaló életét vesztette vagy balesetet szenvedett, függetlenül annak vélt okától, idejétől és helyétől, és hogy az elhunyt munkavállalók családjai méltányos és időben történő kártérítést kapjanak;

38. megerősíti az EU elkötelezettségét a halálbüntetés minden körülmények közötti eltörlése mellett, és megerősíti az EU elvi elkötelezettségét a Szaúd-Arábiával e célból folytatott együttműködés mellett; aggodalmát fejezi ki a Szaúd-Arábiában végrehajtott kivégzések eszkalálódása miatt, amelyek száma 2024-

ben példátlan módon több mint 345 volt; felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy vezessen be moratóriumot a kivégzésekre; elítéli, hogy a halálbüntetést továbbra is alkalmazzák halált nem okozó – különösen a kábítószerrel kapcsolatos – bűncselekményekre, ezáltal megsértve a nemzetközi emberi jogi normákat, amelyek a halálbüntetés alkalmazását csak a „legsúlyosabb bűncselekményekre” korlátozzák –, valamint, hogy 2025-ben a kivégzések több mint felét külföldi állampolgárokkal szemben hajtották végre, gyakran olyan bírósági eljárásokat követően, amelyek nem feleltek meg a tisztességes eljárásra vonatkozó nemzetközi normáknak; felszólít az azonos neműek szexuális tevékenységének dekriminalizációjára;

39. elítéli, hogy továbbra is fogva tartanak olyan személyeket, akiket gyermekkorban elkövetett bűncselekmények miatt halálra ítéltek, és felhívja a szaúd-arábiai hatóságokat, hogy semmisítsék meg ezeket a halálos ítéleteket – összhangban Szaúd-Arábia nemzetközi jog szerinti kötelezettségeivel és 2020. áprilisi királyi rendeletével; kéri Szaúd-Arábiát, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsásson szabadon minden olyan személyt, akit emberi jogai békés gyakorlása miatt tartanak fogva;

40. felszólítja Szaúd-Arábiát, hogy ratifikálja az összes alapvető nemzetközi emberi jogi és munkajogi egyezményt; ösztönzi Szaúd-Arábiát annak biztosítására, hogy minden jelenlegi és új jogszabály – a büntető törvénykönyvet is beleértve – megfeleljen a nemzetközi emberi jogi normáknak, és hangsúlyozza az ENSZ-szel és a független civil társadalmi szervezetekkel e tekintetben folytatott szoros együttműködés fontosságát;

°

° °

41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, őfelségének Szalmán bin Abdul-Aziz királynak, Mohammed bin Szalmán asz-Szaúd koronahercegnek, a Szaúd-arábiai Királyság kormányának és a Súra Tanácsnak; kéri ezen állásfoglalás arab nyelvre történő lefordítását.